

Universitat Autònoma de Barcelona

Consell Social

Brexit -Agència Europea de Medicaments: destí Barcelona

Si el món en el que vivim fos racional, probablement aquest article no s'hauria de publicar. Per què? Senzillament perquè ni el Brexit ni altres decisions que han succeït i que segueixen esdevenint per tot el món, no s'havien produït. Començo a creure que en l'efecte papallona. Però res és el que sembla, ni sembla que res és com la raó diu que hauria de ser. Dit això, voldria exposar a continuació perquè Barcelona hauria de ser la seu de l'Agència Europea de Medicaments (EMA), actualment assentada a Londres. El Regne Unit va decidir, fa unes setmanes, sortir de la UE i aquesta decisió està generant un sens fi de conseqüències, no especialment bones ni per a ells ni per la UE, i el seu impacte es perllongarà durant anys.

L'EMA va començar a operar a Londres l'any 1995. De fet, ja al 1992, Barcelona es va postular per albergar la seva seu, però malgrat ser un any mític per a la ciutat, no ho vàrem aconseguir. L'EMA ha aprovat des de la seva fundació quasi un milió de medicaments, tant per a l'ús humà com veterinari. En el seu si funcionen 30 grups de treball i 7 comitès científics, i més de 4.000 experts de 30 països estan involucrats amb l'Agència.

I ara quin és el pas següent? Doncs quelcom tan senzill i a la vegada tan complex com presentar una candidatura atractiva, solvent, consistent i coherent que permeti un trasllat gens fàcil a la nova ciutat seu. I és aquí on apareix la incoherència, que no la solvència i la consistència.

Barcelona, agradi o no, és sense cap dubte la capital de la salut del sud d'Europa. Més de 200 laboratoris farmacèutics estan establerts a Catalunya. Hospitals públics i privats amb professionals d'enorme prestigi i reputació formen part d'una xarxa de centres que rep i tracta a pacients de tot el món de forma constant. Les universitats barcelonines ocupen destacades posicions en rànquings internacionals en l'àmbit de la investigació, també de la mà dels seus hospitals associats. Prestigiosos professionals locals ocupen posicions estratègiques en les institucions sanitàries més importants del món. Aquí tenim la solvència i la consistència. Si a això li afegim el cosmopolitisme d'una ciutat extraordinàriament atractiva a nivell mundial, capaç, emprenedora i innovadora, i acollidora – preguntin sinó a Cervantes –, crec que no haurien d'existir dubtes. Però sorgeix una vegada més la incoherència i m'atreviria a dir que també el surrealisme.

Anem per parts. La ciutat de Barcelona ha declarat públicament el seu desig de presentar la candidatura per albergar la seu de l'EMA. El tinent d'alcalde Collboni acaba d'anunciar un ambiciós pla per promocionar la ciutat en diferents àmbits. Per la seva part, el Govern de la Generalitat, a través del seu conseller de Salut, Toni Comín, ha expressat el seu desig de presentar i recolzar la candidatura de Barcelona a l'EMA. I en quant al govern de l'Estat, aquest, a la seva vegada, malgrat que té diverses opcions doncs Màlaga, Granada, Alacant o Lleó també es postulen, ha decidit recolzar Barcelona. El govern estatal està considerant també la candidatura per a Madrid de l'Autoritat Bancària Europea. I aquí ens trobem amb el segon dilema. De ben segur que la ministra Dolors Montserrat seria feliç de poder presentar la candidatura a Barcelona, però l'atzar polític juga en contra. Les tres institucions que governen i tenen poder per aconseguir que la candidatura vingui a Barcelona, tenen colors polítics diferents. La gran paradoxa és que sembla que volen el mateix, però sembla molt difícil unir esforços i obviar diferències partidistes. Sembla que les diatribes polítiques i els interessos particulars es sobreposen als interessos del país, de la ciutat, dels propis ciutadans. Curiós, però està en la línia del que esdevé en tot el món. La irracionalitat i la incoherència tenen de vegades molta força. Potser el tan recorregut i utilitzat "diàleg" podria començar per aquí. "Dóna'm una palanca i mouré el món". He de reconèixer que ja s'ha donat el primer pas creant una comissió de suport que presidirà la nostra rectora de la UAB, doctora Margarita Arboix, que té un coneixement molt important de l'Agència, doncs hi va treballar durant molts anys i coneix com ningú els entramats i les persones.

L'EMA és la palanca; Barcelona, Catalunya i Espanya són el món. Som molts els que estem disposats a recolzar i ajudar, però la decisió no està a les nostres mans. La societat civil, segur que vol. Les universitats catalanes i especialment les de Barcelona, veuríem reforçat i potenciat de forma considerable el nostre ecosistema, a la vegada que la UAB i la resta d'universitats podrien aportar el seu reconegut coneixement en recerca mèdica a l'Agència i, per tant, a la societat. L'EMA li reportaria a la ciutat, a més de llocs de treball, l'arribada de talent, multiculturalitat, empenedoria i innovació, que sens dubte ajudarien a que es reforci aquesta Barcelona, capital de la salut, i que ho sigui, ja no sols del sud d'Europa, sinó de tot el continent a la vegada que referent en el món. Hi estem preparats? Serem capaços de renunciar a altres interessos per assolir un bé comú? És la pregunta del bilió.

Som molts els que estem disposats a ajudar i empènyer, però no som els que hem de prendre la decisió política. Aquí tenim la oportunitat i amb molts vectors positius. Sembla que la voluntat política es va alineant. Ara necessitem recursos per a potenciar la candidatura i, per suposat i que ningú ho dubti, el recolzament de la societat civil, que és cabdal, suport real, proactiu i no sols de paraula. Està a les nostres mans. Si ho vam aconseguir amb els JJOO de 1992, perquè no ara? No desaproveitem aquesta gran oportunitat, comptem amb tots els elements per guanyar. Som-hi!

Gabriel Masfurroll
President del Consell Social
Universitat Autònoma de Barcelona

20 de març de 2017